

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

SSO.zs.071.25.2017

Warszawa, dnia 2 sierpnia 2017 r. 1243

Zampol, Hec., Af. 10.08.17
DOLNOŚLĄSKA IZBA ROLNICZA
wpł. 10-08-2017

Pan
Leszek Grala
Prezes Dolnośląskiej
Izby Rolniczej

Odpowiadając na pismo z dnia 25 lipca 2017 r., znak: L.Dz.DIR/1162/2017, w sprawie przywrócenia rolnikom możliwości przechodzenia na wcześniejszą emeryturę uprzejmie wyjaśniam co następuje.

Zgodnie ustawą z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r., poz. 38), obniżony został w Polsce powszechny wiek emerytalny do 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Ustawa wejdzie w życie z dniem 1 października 2017 r., a więc od tej daty przywrócony zostanie stan prawny, dotyczący powszechnego wieku emerytalnego, obowiązujący przed 1 stycznia 2013 r., zarówno dla osób ubezpieczonych w systemie powszechnym, jak i rolników ubezpieczonych na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U z 2013 r., poz. 277 z późn. zm.). Przepisy tej ustawy nie zmieniają jednak dotychczasowej regulacji, zgodnie z którą prawo do uzyskania świadczenia w postaci tzw. „wcześniejszej” emerytury rolniczej, tj. emerytury rolniczej w wieku niższym niż emerytalny (55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn) ma charakter wygasający. O „wcześniejszą” emeryturę rolniczą, na podstawie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników mogą ubiegać się wyłącznie rolnicy, którzy wszystkie ustawowe warunki do przyznania tego świadczenia spełnią do dnia 31 grudnia 2017 r.

Ww. ustawa jest zbieżna z zadeklarowanym w exposé Pani Premier Beaty Szydło powrotem do powszechnego wieku emerytalnego obowiązującego przed 1 stycznia 2013 r. Jest także zgodna

ze Stanowiskiem Rządu wobec tego projektu, przyjętym przez Radę Ministrów, w którym stwierdza się, że powrót do obowiązującego przed 1 stycznia 2013 r. wieku emerytalnego nie powinien oznaczać utrzymania preferencyjnych zasad przechodzenia na emeryturę rolników oraz w stan spoczynku sędziów i prokuratorów po dniu 31 grudnia 2017 r. Wcześniejsze emerytury w powszechnym systemie emerytalnym wygaszone zostały bowiem już w 2008 r.

Odnosząc się do zarzutu Dolnośląskiej IR, że odebranie rolnikom możliwości przechodzenia na wcześniejszą emeryturę zaburza naturalną wymianę pokoleniową i hamuje rozwój gospodarstw rolnych uprzejmie wyjaśniam, że ww. ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników nie obliguje rolnika do prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym do osiągnięcia wieku emerytalnego i nabycia prawa do emerytury rolniczej. Rolnik może wcześniej, tj. przed osiągnięciem wieku emerytalnego, zaprzestać prowadzenia działalności rolniczej przez przekazanie gospodarstwa rolnego, np. następcy, który zamierza skorzystać z pomocy finansowej ze środków unijnych lub krajowych na rozwój tego gospodarstwa i nowe inwestycje. Wtedy przekazujący gospodarstwo rolne, jeżeli nadal pracuje w tym gospodarstwie rolnym, zmienia swój status ubezpieczeniowy z rolnika na domownika (za domownika składki ubezpieczeniowe opłaca rolnik), a po osiągnięciu wieku emerytalnego występuje z wnioskiem do KRUS o ustalenie emerytury rolniczej jako domownik. Prawo do emerytury rolnikowi i domownikowi ustalane jest według takich samych zasad. Nie ma bowiem znaczenia czy wymagany do emerytury rolniczej, co najmniej 25-letni okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu rolników, przebyty był w charakterze rolnika czy domownika.

Natomiast dla rolników i domowników, którym stan zdrowia uniemożliwia prowadzenie działalności rolniczej lub pracę w gospodarstwie rolnym ww. ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników przewiduje możliwość ubiegania się o rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy. Zasady ustalania wysokości emerytury rolniczej i renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy są takie same. Ponadto rolnik i domownik podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników, który ze względu na stan zdrowia zagrożony jest utratą zdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, może ubiegać się o skierowanie przez KRUS na bezpłatną rehabilitację leczniczą w jednym z centrów rehabilitacji rolników KRUS lub zakładzie rehabilitacyjnym współpracującym z KRUS.

Ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników przewiduje również możliwość opłacania składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe rolników dobrowolnie (na wniosek) przez byłego rolnika (tj. po przekazaniu gospodarstwa rolnego) do czasu nabycia prawa do emerytury rolniczej. Z możliwości tej może skorzystać np. były rolnik, który po przekazaniu gospodarstwa rolnego (np. sprzedaży gospodarstwa obcemu rolnikowi) nie ma statusu domownika. Zgodnie z ww. ustawą prawo to przysługuje osobie, która podlegała ubezpieczeniu jako rolnik i zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej, nie nabywając prawa do emerytury lub renty rolniczej, jeżeli podlegała

ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 12 lat i 6 miesięcy i nie ma tytułu do objęcia innym ubezpieczeniem społecznym.

Mając do dyspozycji tak szerokie instrumentarium przewidziane ww. ustawą o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz biorąc pod uwagę stopień rozwoju gospodarczego kraju należy uznać, że podstawowe prawa rolników ubezpieczonych w KRUS do zabezpieczenia społecznego z tytułu zakończenia aktywności zawodowej są należycie zagwarantowane. Wnioskowane przez Dolnośląską IR zmiany burzą koncepcję Rządu zmierzającą do wprowadzenia jednolitych powszechnych zasad dotyczących wieku przechodzenia na emeryturę. Ponadto mając na uwadze znaczne koszty dla Funduszu Emerytalno-Rentowego, z którego wypłacane są emerytury i renty rolnicze, związane z przywróceniem od 1 października 2017 r. dotychczasowego – niższego wieku emerytalnego, wygaszanie preferencyjnych zasad przechodzenia na emeryturę przez rolników po 31 grudnia 2017 r. pozwoli na częściowe zrównoważenie sytuacji finansowej tego Funduszu. Trzeba mieć bowiem na uwadze, że obecnie wypłata emerytur i rent rolniczych z Funduszu Emerytalno-Rentowego pokrywana jest w ponad 90% z dotacji budżetowej, a od 1 marca br. najniższe świadczenie emerytalno-rentowe rolnicze podwyższone zostało z kwoty 882,56 zł do 1.000 zł., tj. o 117,44 zł. Natomiast podstawowa składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe rolników wzrosła w tym czasie tylko o 1 zł miesięcznie (z kwoty 88 zł do 89 zł miesięcznie).

wz. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SEKRETARZ STANU

Jacek Bogucki